

Våldslegitimering - en kvalitativ studie kring nationell (o)säkerhet i amerikansk kontext

Avdelningen för mänskliga rättigheter
Historiska institutionen
Namn: Caroline Vanhanen
Handledare: Andreas Tullberg & Lena Halldenius
Kurskod: MRSK61
Termin: VTterminen 2016
Omfång: Antal ord (11 289)

Abstract

This paper examines the legitimation of violence in an American context. The purpose is understanding and claim to explain the legitimation of violence. The research questions are; How does the USA legitimize violence through the National Security Strategy from 2015 and through Barack Obamas State of the Union address from 2016? What similarities or differences contains within the documents?

The materials under examination are the National Security Strategy from 2015 and Barack Obamas State of the Union address from 2016. The frame of theory used is the Copenhagen School theory of securitization focusing on speech acts and collective identity. Through a method of qualitative aimed content analysis, a coding scheme springing from the frame of theory along with previous research is set up. This results with the examination of five phenomena's: actors and audience, depiction of threat, referent object, attitude toward violence and actions. This is then analyzed the theory of securitization.

The conclusions are that the USA through the documents legitimizes violence by authoritative actors with experience in security means and by depicting the nation as existentially threatened with military means as only option for action and in thar statement, the threat itself is constructed. The difference between the documents is that the document from 2015 does not stress the threat of violent extreme ideology being as urgent as the document from 2016. This is because of the events in the world including the rampage of IS between the origin of the documents. The national security strategy also holds a more formal form in contrary to Obamas state of the union address, allowing more ethos.

Keywords: USA, Copenhagen School, securitization, legitimizing of violence, IS, nation, human rights

Sammanfattning

I denna studie undersöks legitimering av våld i amerikansk kontext. Syftet är att förstå och göra anspråk på att förklara legitimering av våld. Frågeställningen lyder; Hur legitimerar USA våld genom National Security Strategy från 2015 och i Barack Obamas State of union – tal från 2016? Vilka likheter eller skillnader finns i National Security Strategy från 2015 och Barack Obamas State of union – tal från 2016?

Materialet som undersöks är National Security Strategy från februari 2015 och State of the union – talet som Obama framförde i januari 2016. Teoriramen för studien är Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori med fokus på tal-akter och kollektiv identitet. Genom en kvalitativ riktad innehållsanalys tas ett kod-schema fram med avstamp i teoriramen samt tidigare forskning. Det resulterar i att undersökningen behandlar fem företeelser: aktörer och publik, framställning av hot, referentobjekt, våldsinställning samt åtgärder. Undersökningen analyseras sedan utifrån säkerhetsiseringsteori.

Slutsatserna är att USA genom dokumenten legitimerar våld genom auktoritära aktörer med bakgrund i säkerhetsfrågor och genom att framställa nationen som så allvarligt hotad att militära medel är en nödvändig åtgärd och att i detta uttalande konstrueras själva hotet. Det framgår också skillnader i dokumenten där det från 2015 inte framställer våldsbejakande extremistisk ideologi som lika allvarligt hotande som det från 2016. Detta beror på den utveckling som skett i världen med bland annat IS framfart mellan dokumentens uppkomst. National security strategy är även mer formellt utformat kontra Obamas state of the Union – tal som ger utrymme till mer ethos.

Nyckelord: USA, Köpenhamnskolans, säkerhetsisering, våldslegitimering, IS, nation, mänskliga rättigheter

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	<i>Problemformulering, syfte och frågeställningar</i>	2
1.1.1	Problemformulering	2
1.1.2	Syfte	3
1.1.3	Frågeställning	3
1.2	<i>Disponering</i>	4
1.3	<i>Definitioner</i>	4
2	Teori	6
2.1	<i>Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori</i>	6
2.1.1	Kriterier för säkerhetsisering	7
2.1.2	Kollektiv identitet	9
2.1.3	Kritik mot Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori	10
3	Litteraturöversikt och tidigare forskning	12
3.1	<i>Våldsformer</i>	12
3.2	<i>American Exceptionalism</i>	13
3.3	<i>Säkerhetsisering och global hälsa</i>	15
3.4	<i>USA och Folkrådet</i>	16
4	Metod	18
4.1	<i>Kvalitativ metod</i>	18
4.1.1	Kvalitativ innehållsanalys	19
4.1.2	Operationalisering	21
5	Material och avgränsningar	22
5.1	<i>Primär- och sekundärmaterial samt avgränsningar</i>	22
5.1.2	Källkritik	24
5.2	<i>Forskningsetiska bedömningar</i>	24
6	Undersökning	26
6.1	<i>Aktörer och publik</i>	26
6.1.1	Aktörer och publik i NSS	26
6.1.2	Aktörer och publik i SUA	27
6.2	<i>Framställning av hot</i>	27

6.2.1	Framställning av hot i NSS	27
6.2.2	Framställning av hot i SUA	28
6.3	<i>Referentobjekt</i>	29
6.3.1	Referentobjekt i NSS	29
6.3.2	Referentobjekt i SUA	30
6.4	<i>Våldsinställning</i>	31
6.4.1	Våldsinställning i NSS	31
6.4.2	Våldsinställning i SUA	32
6.5	<i>Åtgärder</i>	33
6.5.1	Åtgärder i NSS	33
6.5.2	Åtgärder i SUA	34
7	Analys och diskussion	36
7.1	<i>Analys</i>	36
7.1.1	Aktörer och publik	36
7.1.2	Framställning av hot	37
7.1.3	Referentobjekt	38
7.1.4	Våldsinställning	38
7.1.5	Åtgärder	39
7.1.6	Slutsats	40
7.2	<i>Diskussion</i>	41
	Källförteckning	43

1 Inledning

Undersökningen som följer är en konstruktivistiskt, kvalitativ studie som granskar hotkonstruktioner och hur detta kan legitimera våld som strider mot internationell lag. Studien relaterar genom teoriramen till säkerhetsstudier med fokus på mänskliga rättigheter. Internationella säkerhetsstudier har använts för att kunna undersöka, förstå och potentiellt förutsäga skeende beträffande säkerhetspolitik. Traditionellt sett har säkerhetsstudier berört mellanstatliga relationer med fokus på suveränitet. Denna studie använder en bredare teori kring säkerhet som syftar till att undersöka, förstå och potentiellt förklara hur våld kan legitimeras när det inte nödvändigtvis finns ett hot mot suveräniteten.

USA har genom flera generationer och presidentskap varit i konflikt med delar av Mellanöstern och efter den elfte september 2001 har USA haft stort fokus på terroristbekämpning.¹ Efter attacken utfärdades Patriot act av f.d. president George W. Bush där USA förklarar krig mot al-Quida och terrorism på en global nivå.² Patriot act innebär att USA ser alla terrorister som fiender och därmed även stater som erbjuder terrorister en tillflyktsort. Som ett resultat av lagen startade det något diffusa ”kriget mot terrorismen” som, i kombination med fler kombinationer, bidragit till instabilitet i Mellanöstern. ”Illegala kombattanter” blev ett uttryck som USA använde för att ta in krigsfångar de misstänkte var terrorister eller hade kopplingar till terrorism. Flera av dessa fängslades i det ökända fängelset på Guantanamo Bay. Endast en liten andel av de tillfångatagna har visats sig ha direkta kopplingar till terroriströrelser.³ Detta berövar fångarna krigsfångestatus och tillåter USA att förbise deras mänskliga rättigheter eftersom fäng-

---

¹ Svante Karlsson, *Frihetens förlovade imperium – Ideologi och utrikespolitik i det amerikanska systemet*, Falun; Santérus Förlag, 2014.

² Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism (USA PATRIOT ACT) Act of 2001.

³ Amnesty.se årsrapport 2015/2016 om USA 2016-05-23.

elset finns utanför USAs gränser och därmed dess jurisdiktion.⁴ Fångar frihetsberövas utan folkrättslig rättegång och fängslas på obestämd tid. Fängelset uppmärksammades när bilder läckte som påvisade att tortyr och förnedrande behandling pågick i fängelset.⁵

USA har i början på 2016 implementerat en lag som hindrar människor som från och med mars 2011 har rest inom, eller har medborgarskap i, Iran, Irak, Sudan eller Syrien, att beviljas elektroniskt visum till USA genom ”Visa Waiver Program Improvement and Terrorist Travel Prevention Act of 2015”.⁶ Lagen har antagits av Obamas administration och syftar till att försvåra resande för terrorister in och ut i USA. Dessa fyra anses vara högriskstater vad gäller terrorism och rekrytering av terrorism. Lagen gäller även de som har dubbelt medborgarskap i en av dessa stater.⁷

Al-Quida som var det främsta terror-hotet under tiden för Patriot act men har med tiden givit vika för andra grupper av terror-hot. Ibland dessa har IS växt sig starka och kriget mot terrorismen är idag till stor del riktad mot att bekämpa IS.⁸

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställningar

1.1.1 Problemformulering

Som ett resultat av terrorism och bekämpning av detta, har frågan kring statens säkerhet i relation till mänskliga rättigheter och folkrätten ständigt varit närvarande. USA har överskridit konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, (CAT)⁹ och konventionen om

---

⁴ Ne.se Nationalencyklopedin om Guantanamo basen 2016-05-24. Även: Advokatsamfundet.se 2016-05-23.

⁵ <http://www.amnesty.se/nyheter/amnestys-arsrapport/landavsnitt/usa/2016-05-23>.

⁶ Visa Waiver Program Improvement and Terrorist Travel Prevention Act of 2015.

⁷ Ibid.

⁸ Weekly address: Defeating ISIL, från 26e mars 2016, 2016-05-24.

⁹ CAT, konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, 10 december 1984.

avskaffandet av alla former av rasdiskriminering (CERD).¹⁰ I krigsföringen mot Afghanistan och Irak från 2001 respektive 2003 samt det globala ”kriget mot terrorism”, har USA överskridit internationella lagar som gäller under krigstid med vad som är legalt vad gäller krigsfångar. Trots Obamas vädjan om att stänga fängelset på Guantanamo Bay är det fortfarande i bruk.¹¹ Som nämnt har även en ny lag som hindrar fyra nationaliteter att få elektroniskt visum till USA, på basis av dess nationalitet, implementerades i år, 2016. Det är viktigt att undersöka och förstå hur våld kan legitimeras i en förändrad värld där hot inte nödvändigtvis består av mellanstatliga konflikter.

1.1.2 Syfte

Undersökningen syftar till att granska tal-aktors makt vad gäller legitimering av medel som strider mot folkrätten och mänskliga rättigheter genom hot-konstruktion. Att USA brukar våld är ett faktum. Det intressanta är att undersöka hur detta våld kan legitimeras. Studien syftar till att förstå och göra anspråk på att förklara hur USA legitimerar våld. Genom att undersöka hur det talas om vissa frågor eller problem, vem som pratar och vem som lyssnar kan bidra till en bredare förståelse för hot-konstruktioner och våldslegitimering, som i sin tur kan legitimera övergrepp av mänskliga rättigheter.

1.1.3 Frågeställning

Den frågeställning som utformar undersökningen lyder:

- Hur legitimeras användning av våld i National Security Strategy från 2015 och i Barack Obamas State of union – tal från 2016?
- Vilka likheter eller skillnader finns i National Security Strategy från 2015 och i Barack Obamas State of union – tal från 2016?

Frågeställningen kommer genom vald teori och metod i kombination med resultat från

---

¹⁰ CERD, konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering, 21 december 1965. Även: <http://www.sakerhetspolitik.se/Sakerhetspolitik/Mansklig-sakerhet/Manskliga-rattigheter/> 2016-05-23.

¹¹ ”Remarks by the President on plan on closing the prison on Guantanamo Bay”, whitehouse.gov 2016-05-23.

tidigare forskning att göra anspråk på att förklara hur USA legitimerar våld.

1.2 Disponering

Studien som följer börjar med en definitionsförklaring som bidrar till att förstå de begrepp som används i undersökningen. Därefter följer kapitel 2 där Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori presenteras som teoriram med en genomgång av kriterier för säkerhetsisering, kollektiv identitet samt kritik mot teorin. Kapitel 3 innehåller en litteraturöversikt av tidigare forskning och presenterar forskning kring våldsformer, American exceptionalism, säkerhetsisering av global hälsa samt USA och folkrätten. Kapitel 4 presenterar metoden som presenterar en kvalitativ metod genom en kvalitativ innehållsanalys. Ett kodschema för operationalisering av undersökningen presenteras även i detta kapitel. Därefter följer kapitel 5 med material och avgränsningar som behandlar primär- och sekundärmaterial samt avgränsningar. Källkritik och forskningsetiska bedömningar presenteras också i detta kapitel. I kapitel 6 genomförs själva undersökningen efter kod-schemat där primärmaterial undersöks genom aktörer och publik, framställning av hot, referentobjekt, våldsinställning samt åtgärder. I kapitel 7 analyseras resultatet från undersökningen genom teoriramen. Därefter följer slutsatsen för frågeställningen. Studien fullbordas med en avslutande diskussion samt förslag till framtida forskning.

1.3 Definitioner

- Övergrepp av mänskliga rättigheter: Övergrepp av mänskliga rättigheter syftar i denna undersökning till USAs övergrepp av tortyr och diskriminering genom att överträda CAT eller CERD.
- Legitimitet: Till skillnad från legalitet som innebär lagstöd, innebär legitimitet ett

moraliskt berättigande som inte nödvändigtvis följer av lagstöd.¹²

- USA: syftar till staten USA.
- Våld, våldslegitimering: Våld definieras i denna uppsats efter Galtung's direkta, indirekta och kulturella våld. Direkt våld är det våldet man kan se, som t.ex. tortyr. Indirekt våld sker på strukturell plan, t.ex. diskriminering. Kulturellt våld syftar inte till att en kultur är våldsam eller inte, utan till våldslegitimitet. Kulturellt våld legitimerar direkt och/eller indirekt våld. Detta beskrivs vidare under avsnittet för litteraturöversikt och tidigare forskning.¹³
- Kriget mot terrorismen: Kriget mot terrorismen definieras som det globala kriget f.d. president George W. Bush förklarade mot fenomenet terrorism som en motreaktion på attacken den elfte september 2001. Krigets syfte var, och är, att eliminera Al-Qaida samt andra icke-statliga militanta grupper som bedöms hota internationell säkerhet.¹⁴
- Mellanöstern: Ett samlingsnamn för stater i sydvästra Asien samt delar av Nordafrika. Stater som genom historien till viss del delar kultur, trosuppfattning och språk.¹⁵
- Arabiska våren: Syftar till de nationella folkuppror mot sittande regim med start 2011 i Tunisien och som spred sig till Egypten, Yemes, Bahrain, Libyen och Syrien.¹⁶
- Failed state: syftar till när en stat inte längre uppfyller de krav som finns på var suverän stat på grund av att regeringen inte längre erhåller politik makt eller kontroll inom staten. *Failing states* är stater som riskerar att bli en failed state.¹⁷
- Hegemoni: syftar till den ledande ställning en stat har gentemot konkurrerande stater inom internationell politik. Som ett resultat innehar en hegemon ofta diskursmakt.¹⁸

---

¹² Ne.se nationalencyklopedin om legitimitet 2016-05-24.

¹³ Johan Galtung, Fisher Dietrich, *Pioneer of peace research*, vol 5, Springer Berlin Heidelberg: Imprint: Springer, 2013, s. 35-40.

¹⁴ Ne.se nationalencyklopedin om kriget mot terrorism 2016-05-24.

¹⁵ Ne.se nationalencyklopedin om Mellanöstern 2016-05-24.

¹⁶ Ne.se nationalencyklopedin om arabiska våren 2016-05-26.

¹⁷ Dictionary.com om failed state 2016-05-26.

¹⁸ Ne.se nationalencyklopedin om hegemoni 2016-05-26.

2 Teori

2.1 Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori

Till en början kommer teorin att presenteras i dess bakgrund och huvuddelar, för att sedan under ”2.1.1 Kriterier för säkerhetsisering” beskriver de kriterier som utgör en lyckad säkerhetsisering. Därefter presenteras ”kollektiv identitet” samt kritik mot teorin.

Den teoretiska ramen för undersökningen består av Köpenhamnskolans säkerhetsiseringsteori. Teorin härstammar från verket ”Security: A New Framework for Analysis” av Barry Buzan, Ole Wæver och Jaap de Wilde från 1998.¹⁹ Köpenhamnskolan är ett samlingsnamn för forskare kring säkerhet där Weaver och Buzan är de mest framstående. Teorin är konstruktivistisk och en utvidgning av traditionell säkerhetsteori.²⁰ Verket syftar till att bredda konceptet kring säkerhetsstudier och erbjuda en modernare förståelse för vad säkerhet innefattar. Traditionellt sett har säkerhetsstudier endast cirkulerat kring en sektor, den militära. Andra sektorer har inte ansetts ha lika hög status på agendan som militära hot mot den suveräna staten. Endast externa, militära, hot mot staten har ansetts vara säkerhetsfrågor.²¹ Säkerhetsiseringsteorin breddar begreppet kring säkerhet till att även andra sektorer, som miljö, hälsa, ekonomi och social sektor kan vara, och är, säkerhetsfrågor.²² Säkerhetsisering innebär att ett problem eller en fråga går från att vara politisk till att övergå i att bli en fråga om säkerhet.²³

För att vara ett säkerhetsproblem krävs att det uttalas ett existentiellt hot mot ett referentobjekt. Traditionellt sätt har det existentiella hotet varit militärt och referentobjektet staten eller territoriet. Här menar säkerhetsiseringsteorin att existentiella hot inte nödvändigtvis är militära och att referentobjektet inte nödvändigtvis är staten

---

¹⁹ Barry Buzan, Ole Wæver & Jaap de Wilde, *Security: a new framework for analysis*, Lynne Rienner, Boulder, 1998.

²⁰ Ibid. Introduktionen.

²¹ Ibid. s. 21.

²² Ibid. s. 1-2.

²³ Ibid. s. 24-25.

per se. Säkerhetisering innebär att ett problem eller fråga som varit av ”vanlig” politisk karaktär ”flyttas upp” och anses vara av säkerhetskaraktär. Referentobjektet är det som skyddas och det existentiella hotet är ett så allvarligt hot att problemet inte kan åsidosättas utan kräver akut agerande. Existentiella hot mot referentobjekt ger i högre grad legitimitet att använda extraordinära medel, t.ex. militära, som normalt sätt inte används i frågor utan säkerhetskaraktär.²⁴ ”If we do not tackle this problem, everything else will be irrelevant (because we will not be here or will not be free to deal with it in our own way)”²⁵

Avsäkerhetisering innebär att ett problem eller en fråga går från att vara en fråga om säkerhet till att återgå till att vara en av politisk karaktär. Detta sker genom att den säkerhetiserande aktören talar om fenomen som icke hotfullt.²⁶

2.1.1 Kriterier för säkerhetisering

För att säkerhetiseringsprocessen ska vara lyckad krävs att fem kriterier uppfylls. Dessa kriterier lyder som följer: Säkerhetiserande aktörer, genomslagskraft hos en relevant publik, existentiella hot, referentobjekt samt åtgärder med extraordinära medel. Nedan följer vidare förklaring kring var och ett av begreppen.

En säkerhetiserande aktör är den som genomför en talakt. Eftersom säkerhet inte är något objektivt och att olika fenomen kan ses som hot eller inte i vissa grupper och ej i andra, kan en säkerhetiserande aktör i teorin vara vem som. Det som krävs är en aktör av auktoritet i det område det talas om och att det talas om området på ett sätt som känns någorlunda bekant hos åhörarna. I praktiken innebär det dock att vissa stater, institutioner eller personer har lättare att säkerhetisera genom att besitta social och/eller politisk kapacitet inom frågor som generellt anses tillhöra en säkerhetsdiskurs. En person som har en bakgrund i säkerhetsfrågor som talar om hot kan i högre grad lyckas med att definiera vad som är ett hot eller inte, än en person utan relevant bakgrund i säkerhetsdiskursen. Det är inget krav för en säkerhetiseringsprocess med en så-

---

²⁴ Buzan, et al, 1998, s. 21.

²⁵ Ibid. s. 24.

²⁶ Ibid. s. 29.

dan bakgrund och social ställning men det underlättar för att uppnå lyckad säkerhetisering.²⁷

Genomslagskraft hos en relevant publik innebär att en säkerhetisering endast kan lyckas när det finns en relation mellan samhället och talakten. Dels behövs, som nämnt ovan, en auktoritär aktör inom området som kan säkerhetiseras men också att tal-akten bemöts av en relevant publik som accepterar och tror på det som sägs. Dessa benämner Buzan et. al för ”facilitating conditions”. Genomslagskraften lyckas i högre grad om den säkerhetiserande aktörer talar i termer som ringer bekant hos åhörare och associeras med hot. Åskådares världsbild, föreställningar och kontextuell förståelse av vad aktören talar om spelar stor roll för att säkerhetisering ska lyckas.²⁸

Existentiella hot ser olika ut i olika sektorer. Kontentan är att den säkerhetiserande aktörer, inför en relevant publik, talar om ett fenomen som ett hot. Säkerhetisering sker i själva aktionen att tala om något som ett existentiellt hot mot referentobjektet. Ett hot skapas på detta sätt precis som att aktionen att säga ”ja” i en bröllopsceremoni ”skapar” själva äktenskapet.²⁹ Det är irrelevant om hotet är existentiellt eller ej, utan säkerhetisering handlar om själva konstruktionen, att ett fenomen presenteras som ett hot och i den handlingen blir ett hot. Med det är det inte sagt att ett konstruerat hot inte är ett faktiskt hot, vilket det självklart kan vara. Att presentera något som ett existentiellt hot innebär att prata om fenomen som så pass allvarligt att det kräver högsta prioritet. Detta i sin tur (om den säkerhetiserande aktören nått genomslag hos en relevant publik) leder till att frågan i fokus kan ”lyftas” utanför och ovan ”normal” politik.³⁰

Referentobjekt är det objekt den säkerhetiserande aktörer talar om som existentiellt hotat inför en relevant publik. Referentobjektet är av sådan vikt att det kräver överlevnad. Det är referentobjektet som ska skyddas. I teorin kan referentobjektet vara vad som men i praktiken genom facilitating conditions ökar sannolikheten för en lyckad säkerhetisering genom att definiera ett referentobjekt som ett kollektiv kan acceptera

---

²⁷ Buzan et. al, 1998, s. 40-42.

²⁸ Ibid, s. 31-33.

²⁹ Paul D Williams, *Security studies – An introduction*, London: Routledge, andra upplagan, 2012. s. 72.

³⁰ Ibid, s. 21-22, 26.

måste överleva. Traditionellt är staten ett sådant referentobjekt och samtida har t.ex. miljö och hälsa blivit accepterade referentobjekt.³¹

Åtgärder med extraordinära medel syftar till att en säkerhetsiserande aktör inför en relevant publik talar om ett existentiellt hot mot ett referentobjekt och att detta kräver åtgärder som faller utanför den ordinära politiken och hanteringen av ”normala” politiska problem. En lyckad säkerhetsiseringsprocess legitimerar extraordinära medel genom att presentera det som enda utväg och att åhörare åtminstone i viss mån accepterar denna logik.³² Att genom retorik kunna legitimera användandet av extraordinära medel, som kan innebära att kunna handla utanför demokratins ramar, skapar ett utrymme för politiker och stater att använda ”hot” som ett sätt att maskera nationella intressen.³³

2.1.2 Kollektiv identitet

Inför mitt syfte och frågeställning som berör legitimerande av övergrepp på mänskliga rättigheter har denna teori god bevekelsegrund för att besvara detta. Att se bortom att endast militära hot mot staten kan legitimera extraordinära handlingar skapar utrymme för att undersöka hur kollektiv identitet kan presenteras som referentobjekt. Det ger i sin tur utrymme för att förstå och göra anspråk på att förklara amerikanskt tillvägagångssätt och motivering för våldsanvändning.

Undersökningen ämnar inte besvara om en säkerhetsisering ägt rum eller inte. Istället ämnar undersökningen besvara hur övergrepp av mänskliga rättigheter legitimeras genom säkerhetsiseringens kriterier och hotkonstruktioner. Detta gör att fokus ligger på processen för säkerhetsisering med vikt på tak-akter. Att besvara om en säkerhetsisering ägt rum eller inte, lämpar sig för ett annat syfte med en annan frågeställning. Säkerhetsiseringsteori syftar till att förstå konstruktionen av hot och dess konsekvenser. Teoriramen är därför applicerbar på primärmaterial för att närmare undersöka våldslegitimering.

Undersökningen berör den sociala sektorn med vad Buzan et. al kallar identitetssäkerhet där studien undersöker samhällsidentitet. Samhällsidentitet

---

³¹ Buzan et. al, 1998, s. 36-37.

³² Ibid, s. 23-25.

³³ Ibid, s. 29.

identitet innefattar kollektiv identitet. Detta för att få en förståelse och göra anspråk på att förklara amerikansk politik genom kollektiva ”vi-känslor”. Identitets-säkerhet syftar till försvar av en nation som dels kan innebära människor av samma etnicitet men också människor som identifierar sig med varandra genom att t.ex. dela samma språk och kultur. Ett samhälle en identifierar sig med. I en nation med en kollektiv vi-känsla kan vi-känslan växa starkare i relation till ett utomstående hot mot ”oss”.³⁴ Den säkerhetiserande aktören som uttalar sig om nationen och hot mot nationen är sannolikt en statsrepresentant med auktoritet att uttala sig. Det kan refereras både till nation och identitet eller till stat och suveränitet och ändå syfta till kollektiv säkerhet. Några av de vanligaste referentobjekten inom den sociala sektorn och samhällelig identitet är stammar, klaner, nationer, civilisationer, religioner och etnicitet.³⁵

2.1.3 Kritik mot Köpenhamnskolans säkerhetiseringsteori

I detta avsnitt presenteras kritik från tre forskare gällande Köpenhamnskolans säkerhetiseringsteori. Lene Hansen kritiserar bristande genusaspekter i teorin, Bill McSweeney riktar kritik mot den sociala sektorindelningen och Jef Huysman riktar främst mot att säkerhetiseringsteorin är eurocentrisk.

Hansen menar att Köpenhamnskolan missar att inkludera ett genusperspektiv, på grund av teorins fokus på tal-akter som kräver en röst. De som inte har möjlighet att komma till tals får problem nedprioriterade. Hansen drar exempel kring hedersrelaterat våld i Pakistan. Våldet utförs primärt mot kvinnor till följd av att de är kvinnor men eftersom genus inte är en aspekt som passar in i ”kollektivt hot”, nedprioriteras våldet till våld mot individer. Våldshandlingar mot individer anses inte vara av existentiellt hot medan våldshandlingar mot t.ex. en folkgrupp kan argumenteras för som existentiellt hot. Som ett resultat av att genus inte är inkluderat i att säkerhet, klassas inte hedersrelaterat våld mot kvinnor som ett hot mot ett kollektiv.³⁶

---

³⁴ Buzan et. al, 1998, s. 120.

³⁵ Ibid. s. 123.

³⁶ Lene Hansen, “The Little Mermaid’s Silent Security Dilemma and the Absence of Gender in the Copenhagen School”, *Millennium – Journal of international Studies*, pp. 298-306, 2000, s. 285-287, 291.

Huysman argumenterar för att Köpenhamnskolans håller ett eurocentriskt perspektiv genom konceptualisering av traditionellt europeiska problem. Detta gör skolan bättre lämpad att analysera säkerhet i en Europeisk kontext då diskursen kring säkerhet skiljer sig åt i t.ex. USA. Europa har präglats av nationalism och därför ligger ett fokus i skolan på säkerhetsdiskursen av områden som sträcker sig utanför statens överlevnad per se. Detta menar Huysman inte är fallet i t.ex. USA där säkerhetsdiskursen kretsar kring säkerhet i form av statens säkerhet.³⁷

Eriksson menar att Köpenhamnskolans inte är tydliga i att förklara varför vissa aktioner av säkerhetsdiskursen lyckas och varför andra misslyckas. Detta genom att ha ett fokus på tal-akter där genomslagskraften hos publiken är av avgörande karaktär för att säkerhetsdiskursen ska lyckas. Kritiken riktas mot att teorin inte erbjuder klarhet i hur mottagandet kan mätas och hur en vet om något accepterats eller inte. Skillnaderna mellan att genomföra en aktion utan stöd hos en relevant publik och eller en med stöd definieras inte i teorin. Det finns inte heller riktlinjer för vad som utgör en publik och hur denna kan ta form inom de olika sektorerna.³⁸

Kritiken beaktas i genomförandet av studien men teorin anses gentemot undersökningens syfte kunna besvara frågeställningen på ett adekvat sätt. Säkerhetsdiskursteorin är konstruktivistisk och det är viktigt som författare att vara medveten om att detta kan förstärka strukturer genom att benämna ett referentobjekt som hotat eller ej. Att hålla ett kritiskt förhållningssätt till teorin är viktigt för att få ett nyanserat resultat. Det är också viktigt att i en undersökning inte göra anspråk på att helt förklara ett fenomen. Applicering av säkerhetsdiskursteorin på det valda primärmaterialen med den valda metoden ger *en* möjlig förståelse och förklaring till våldlegitimering men är inte en universell förklaring.

---

³⁷ Jef Huysman, "Revisiting Copenhagen: Or, On the Creative Development of a Security Studies Agenda in Europe", *European Journal of International Relations*, Vol. 4, No. 4, pp. 479-505, 1998, s. 382-384.

³⁸ Johan Eriksson, "Agendas, Threats and Politics: Securitization in Sweden", *Department of Politics and International Relations*, University of Aberdeen, Aberdeen, No. 7, 2001, s. 1-4.

3 Litteraturöversikt och tidigare forskning

I detta avsnitt presenteras fyra verk av tidigare forskning. Det presenteras ett verk kring våldslegitimitet, ett kring säkerhetisering, ett verk kring American exceptionalism i eran efter elfte september samt ett verk kring USA och Folkrätten. Litteraturöversikten ger en samlad bild av forskningsfältet och relaterar till min undersökning genom de ämnen som undersökningen berör. Det finns en uppsjö av forskning kring USA eller säkerhetsstudier men genom att ge en bild av forskningsfältet i bredare mening ger en mer samlad grund till den bedrivna forskningsfrågan.

Samtliga verk nedan syftar till att ge en översikt av den tidigare forskning som finns kring ämnen som berör denna undersökning. Galtung's våldsformer ger en förståelse för vad som klassificeras som våld och också hur våld kan legitimeras. American exceptionalism tar sig, liksom Galtung's teori, form i våldslegitimering genom ett amerikanskt, nationalistiskt perspektiv och ger en grund i hur man kan förstå den amerikanska identitet och dess förändring efter den elfte september. Vad gäller säkerhetisering visar den tidigare forskningen på vidden av säkerhetiserande aktörer och ger ett alternativt tillvägagångssätt till avsäkerhetisering. Karlsson verk uppmärksammar de legala utmaningar som följer med förändrade källor till hot efter att kriget mot terrorismen initierades.

3.1 Våldsformer

Johan Galtung publicerade tillsammans med Dietrich Fisher år 2013 ett verk som heter ”*Pioneer of peace research*”.³⁹ Galtung är etablerad inom fredsforskning och hans teo-

---

³⁹ Galtung, 2013.

rier kring fred, konflikt och våld presenteras i detta verk. Galtungs forskning kring våld och våldslegitimering är vad som presenteras i detta avsnitt för tidigare forskning, eftersom den relaterar till undersökningens syfte kring våldslegitimering/legitimering.

I sin forskning har Galtung bidragit med tre våldsbegrepp: Direkt, strukturell och kulturellt våld. Direkt våld är det som syns och strukturellt våld påverkar människor negativt utan att nödvändigtvis ha ett syfte att skada. Direkt våld är lättare att upptäcka och är i hög grad vad som syftas till i diskussion kring våld. Det finns ett exempel kring påtryckningar i verket som menar att stater ibland inför sanktioner mot en annan stat som en påtryckning. Detta anses då vara en icke-våldsaktion då inget direkt våld, som syns direkt, förekommer. Istället leder sanktioner till strukturellt våld då civilbefolkningen i den sanktionerade staten har svårare att få tillgång till nödvändigheter som mat eller läkemedel. Ett annat exempel på strukturellt våld är diskriminering där människor på olika grunder inte har möjlighet att till fullo åtnjuta rättigheter. Galtung menar att negativ fred innebär frånvaro av krig utan frånvaro av allt våld, direkt och strukturellt och positiv fred innebär ett aktivt arbete för att motverka våld i alla former.⁴⁰

Kulturellt våld syftar till våldlegitimering, det vill säga legitimering av direkt och/eller strukturellt våld. Denna legitimering sker genom kulturellt betingade aspekter som religion, ideologi eller språk. Det innebär inte att en kultur i sig är våldsam utan avser aktioner som moraliskt kan berättigas genom kulturella anspelningar. T.ex att det i stort anses legitimt att döda i staten och nationens namn medan att göra det för egenvinning är illegitimt. Kulturellt våld berör användande av våld och legitimering av användande av våld. Ett exempel är dödsstraffet. Det är en form av direkt våld, kanske även indirekt våld, och legitimeras genom kulturellt våld. I verket beskrivs formerna av våld som följer: direkt våld som en händelse, strukturellt våld som en process som går upp och ner och kulturellt våld som mer eller mindre permanent, då kultur tar lång tid att förändra.⁴¹

3.2 American Exceptionalism

---

⁴⁰ Galtung, 2013, s. 35-38, 173.

⁴¹ Ibid, s. 41-58.

William V Spanos skrev 2013 artikeln "*American Exceptionalism in the Post-9/11 Era: The Myth and the Reality*" som ger en bra överblick i forskning kring American exceptionalism samt en diskussion kring American exceptionalism efter den elfte september 2001.⁴²

American exceptionalism är en teori inom vad som traditionellt kallas amerika-studier. Teorin ämnar förklara USAs historiska och nutida aktioner utifrån ett nationalistiskt perspektiv som formats av den amerikanska självbilden. Självbilden innebär att USA inte bara ett är exceptionellt land, utan ett exceptionellt bättre land än andra. I begynnelsen grundade sig detta på puritansk kristendom men har genom historien altererats till att i huvudsak grunda sig i en tro på ideologisk överhet. Binära oppositioner utgör en del av essensen i american exceptionalism med god – ond, allierad – fiende. Spanos skriver att 80 % av den amerikanska befolkningen 2010, enligt en opinionsmätande Gallup-undersökning, ansåg att USA som ett resultat av dess historia och konstitution är av unik karaktär som gör USA till världens bästa land.⁴³

Amerikanska presidenter och politiker gör ofta sak i att referera till sin historia, ideologi och värderingar om demokrati, frihet och mänskliga rättigheter och önskan att sprida detta globalt. Nationella berättelser blir av mytisk karaktär som spär på bilden av en exceptionell stat och en makthavare når intern legitimitet genom att referera till dessa. Myterna, som utgör en stor del av american exceptionalism, kan användas för att legitimera handlingar i nationens namn – inte bara internt utan internationellt. En självbild som frihetens förkämpe gör att legitimiteten ökar för att t.ex. ingripa i en annan stat och sprida den friheten.⁴⁴ Extremitet anses ha ett positivt värde inom american exceptionalism.⁴⁵

Spanos menar att efter den elfte september 2001 och den amerikanska reaktionen på detta, har american exceptionalism själv-dekonstruerats. USA har förlorat hegemonisk makt till följd av att ha startat "kriget mot terrorismen" med dess inhumana taktiker, intervenerat unilateralt i andra stater för "regimbyte" samt ingripit i "förebyggande krig". American exceptionalism som legitimerande verktyg för våldshandlingar minskar och Spanos menar att det till stor del beror på en medvetenhet globalt, Fram-

---

⁴² William V Spanos, "American Exceptionalism in the Post-9/11 Era: The Myth and the Reality", *Sym-ploke*, vol. 21, n 1-2, *University of Nebraska press*, pp. 291-323, 2013.

⁴³ *Ibid.* s, 292.

⁴⁴ *Ibid.* s. 292-293.

⁴⁵ *Ibid.* s, 319.

förallt för de stater USA tidigare talat för, där handlingarna ovan överskridit vad som ansetts legitimt.⁴⁶ Legitimitet och hegemoni tvinnar tätt samman och en minskad hegemonisk makt leder till minskad legitimitet.

3.3 Säkerhetisering och global hälsa

2014 publicerades en artikel av Tine Hanrieder och Christian Kresuder-Sonnen som heter "*WHO decides on the exception? Securitization and emergency governance in global health*". Författarna tar avstamp i köpenhamnsskolans säkerhetiseringsteori och diskuteras denna i relation till global governance och transnationella hot.

Säkerhetiseringsteori är inte bundet vid en stat med dess vän – fiende relationer, men detta är vad som oftast forskats kring. Hanrieder och Kresuder-Sonnen skriver att säkerhetisering kan ske utanför suveräna stater och att detta också sker. Det behöver inte vara en högt uppsatt politiker i en stat som genom en talakt förflyttar en fråga från ”vanlig” politik till säkerhetspolitik. Genom att definiera fenomen som existentiella hot mot ett referensobjekt kan fenomenen säkerhetiseras. Artikeln diskuterar global hälsa och globala hälsokriser som SARS och svininfluensan där hotet benämns som existentiellt och inte bara hotat en stats suveränitet, utan alla människor på ett globalt plan.

Transnationella hot, som hälsokriser, kräver transnationella lösningar. Här menar författarna att internationella organisationer har makten att säkerhetisera och att WHO varit säkerhetiserande aktör både vad gäller SARS och svininfluensan. Eftersom WHO anses vara neutrala genom att inte vara en stat samt besitta expertis i hälsofrågor, vinner de legitimitet i uttalanden om hälsa. Skillnaden mellan en stat som säkerhetiserande aktör och en internationell organisation är att staten har våldsmonopol och kan bedriva extraordinära åtgärder. Dock besitter WHO en legitimitet som gör att deras uttalande av hälsorisker som existentiella hot, pådriver stater att agera där efter. Detta är

---

⁴⁶ Spanos, 2013, s. 321-322.

möjligt i och med ett skifte i säkerhetspolitik från att handla om statens säkerhet till global säkerhet och global governance.⁴⁷

Förutom att bidra med en bredare förståelse för hur säkerhetsisering kan förstås i en globaliserad värld, idkar författarna också ett komplement till Köpenhamnskolans avsäkerhetsisering. Köpenhamnskolan menar att en säkerhetsisering kräver en avsäkerhetsisering för att återgå till ”normal” politik och återgå till ordinära åtgärder. Istället förstås säkerhet i artikeln som ett stadium en fråga kan befinns sig i utan att kräva extraordinära medel i egenhet av att ha blivit uttalat som ett säkerhetshot. Det finns inte bara två steg, ”vanlig” politisk fråga och säkerhetsfråga som avgör vilka åtgärder som tas. En fråga kan vidhålla säkerhetsstatus utan att i aktionen att tala om det som ett säkerhetshot leder till extraordinära åtgärder. En bör inte acceptera att en tal-akt kring säkerhet leder till legitimering av våldsföring utan var konstitution bör ha en plan med åtgärder som kan åberopas i undantagsfall utan att inkräkta på grundläggande rättigheter. Det behövs en konstitutionell förändring för att förhindra att uttalandet av säkerhetshot legitimerar extraordinära åtgärder.⁴⁸

3.4 USA och folkrätten

Det tidigare verk som används kring USA och folkrätten är utgiven 2014 och heter ”*Frihetens förlovade imperium – Ideologi och utrikespolitik i det amerikanska systemet*” och är skriven av Svante Karlsson.⁴⁹ Verket beskriver USAs historia ingående från dess grundande fram till George W. Bush presidentskap. Som titeln antyder ligger fokus på amerikansk ideologi och utrikespolitik som en följd.

USA har sedan begynnelsen haft en sett sig själva som en moralisk förebild med ett eget åtagande att sprida demokrati, frihet och mänskliga rättigheter på ett globalt plan. Med en egenbild (efter andra världskriget och kalla kriget ett faktum) av att vara den ledande nationen i världen med en konstitution som värnar om suveränitet,

---

⁴⁷ Tine Hanrieder och Christian Kresuder-Sonnen “WHO decides on the exception? Securitization and emergency governance in global health”, *Security dialog*, vol. 45, upplaga 4, pp. 331-348, aug2014, s. 331-337.

⁴⁸ Hanrieder et. al, 2014, s, 340-342.

⁴⁹ Karlsson, 2014.

har USA genom alla administrationer från FN skapande, varit kritiska mot just FN. Det internationella samfundet har ansetts vara tandlöst och trögt och inkräktat på USA suveränitet och rätt till både självförsvar och försvar av mänskliga rättigheter i andra stater. Dock hade USA aldrig innan W. Bush varit lika åsidosättande av FN, även om det tidigare riktats stark kritik.⁵⁰ I respons till attacken den elfte september uppstod på allvar frågan kring Folkrätten i relation till statens säkerhet.

Karlsson diskuterar det legala utrymmet för aktionerna i eftermatchen av den elfte september med invasionen av Afghanistan. Endast FNs säkerhetsråd kan auktorisera våld och eftersom USA inte förde konflikten dit, är invasionen illegal. Endast av två andra anledningar kan våld vara legitimt. Enligt artikel 51 i FN har en stat rätt till självförsvar efter en attack vilket gör att USA kan tänkas ha agerat legalt. Dock uppstår problematik kring vem man ska attackera i självförsvaret. Attacken i USA genomfördes inte av Afghanistan, utan av främst saudiaraber som sägs ha planerat attacken inom Afghanistans gränser. Det finns inga bevis för att regeringsmakten varit medvetna om en planerad attack och kan därför inte anklagas för att inte ha ingripit och då implicit anfällt USA genom att låta det ske. Det går inte heller att legalt motivera förebyggande anfäll som USA hävdade genom att säga sig anfälla Afghanistan för att förhindra en andra attack. För att detta ska vara legalt ska invasionen ske på grund av att en inte har tid att vända sig till säkerhetsrådet. Dock dröjde invasionen en månad efter den elfte september vilket gör invasionen illegal, då USA inte agerat i brådska för att förhindra en andra attack. Det finns inte heller några bevis för att en andra attack var planerad, vilket också underminerar det legala utrymmet.⁵¹

Karlsson diskuterar legitimitet kontra legalitet och menar att det enda sättet att förmå legitimitet att bli viktigare än legalitet, är att diskreditera det legala regelverket och att det finns en utmaning i att avgöra om USA eller FN vidhållet högst legitimitet, när hot inte nödvändigtvis innefattar den klassiska definitionen av krig stater sinsemellan.⁵²

---

⁵⁰ Karlsson, 2014 s. 703.

⁵¹ Ibid. s. 703.

⁵² Ibid. s. 703-706.

4 Metod

4.1 Kvalitativ metod

För att genomföra en undersökning krävs förståelse för vilken typ av undersökning en bedriver. Metoden relaterar till syftet för undersökningen som avgör karaktären för vilken typ av undersökning en utför. Olika metoder används för att nå olika mål. Målet med en undersökning kan bland annat vara att beskriva hur ett fenomen fungerar, att utforska och förstå hur ett fenomen fungerar på djupet, att förklara orsakssamband kring hur ett fenomen fungerar eller vara av problemlösande karaktär inför ett fenomen. Målet med en undersökning inkluderar inte nödvändigtvis endast en av dessa, utan kan vara av t.ex. både utforskande samt förklarande.⁵³

Undersökningar som genomförs tillämpar antingen kvantitativ eller kvalitativ metod som påverkar hur en samlar, utvärderar och analyserar data. Kvantitativ data innebär insamling av en större mängd data som kan användas till statistiska analyser. Det används bland annat i kartläggningar av olika slag där syftet är beskriva en bredare fråga. Kvalitativ metod innebär istället en mindre mängd data som kräver analytiska verktyg som undersöker ett fenomen på djupet. Metoden är lämplig till bland annat en fallstudie. Kvalitativ metod besvarar oftast en mer spetsad frågeställning och ger inte lika generella svar, som i en kvantitativ.⁵⁴

I denna undersökning där syftet är att förstå och göra anspråk på att förklara hur USA legitimerar våld, är metoden av både utforskande och förklarande karaktär. Frågeställningen innebär en djupgående studie som kräver en kvalitativ metod. Genom att applicera en kvalitativ metod med en särskild teoriram blir svaren inte slumpmässiga, som kan vara fallet i med en kvantitativ metod. Verktygen används för att be-

---

⁵³ Martin Höst, Björn Regnell, Per Runeson, *Att genomföra ett examensarbete*, Studentlitteratur AB, Lund, 2011, kap. 3, s. 29.

⁵⁴ *Ibid.* S, 30.

svara en specifik fråga på ett specifikt fall med ett specifikt syfte.⁵⁵ Undersökningen gör inte anspråk på att vara applicerbar på andra fall utan syftar till att belysa språkets makt att påverka verkligheten samt bringa förståelse och göra anspråk på att förklara hur USA legitimerar våld.

Säkerhetsiseringsteori som utgör teoriramen för analysen är i sin egenhet tämligen metodisk. För att nå ett resultat där själva processen ska undersökas kring hur förbiseende av mänskliga rättigheter legitimeras genom språk används innehållsanalys som metod. Undersökningen, som vidhåller ett epistemologiskt förhållningssätt, genomförs med en konstruktivistisk syn på språk som innebär en tro på att språk och verklighet hänger samman.⁵⁶

Innehållsanalys är en beprövad metod där den troligt första dokumenterade innehållsanalysen härstammar från 1700-talet. Innehållsanalys delas upp i två olik metoder: Kvantitativ innehållsanalys samt kvalitativ innehållsanalys. Som nämnt berör kvantitativa undersökningar ofta större mängd material och en kvantitativ innehållsanalys syftar till att räkna, mäta och kategorisera. Ofta används detta tillvägagångssätt i komparativa studier.⁵⁷ Då denna studie är en djupgående studie med kvalitativt syfte används istället en kvalitativ innehållsanalys.

4.1.1 Kvalitativ innehållsanalys

Kvalitativ innehållsanalys syftar liksom kvantitativ innehållsanalys till att kategorisera. Dock inte genom att räkna eller mäta, utan med fokus på språket som medel för kommunikation där innehåll och kontextuell mening granskas. Målet är att nå en djupare förståelse inför vad som studeras genom teman eller mönster. Metoden är applicerbar på mångskiftande material som sträcker sig alltifrån tryckt material av olika slag till tal.⁵⁸

---

⁵⁵ Höst et al, 2011, s. 34.

⁵⁶ Göran Bergström, Kristina Boréus, *Textens mening och makt – metodbok i samhällsvetenskapligt text- och diskursanalys*, Tredje upplagan, Studentlitteratur AB Lund, 2014, s. 27-28.

⁵⁷ Ibid. 49-51.

⁵⁸ Hsiu-Fang Hsieh & Sarah E Shannon "Three approaches to Qualitative Content Analysis", *Qualitative Health Research*, vol. 15 nr 9, s. 1277-1288, 2005, s. 1278.

Förutom uppdelningen av metoden som sådan i kvantitativ eller kvalitativ, är även kvalitativ innehållsanalys uppdelad i tre tillvägagångssätt: konventionell, summerande eller riktad.⁵⁹

Den konventionella metoden innebär att undersökning av material inte genomförs efter förbestämt tema. Metoden används med fördel i en undersökning som saknar gedigen tidigare forskning eller teoribildning kring frågan som studeras. Det är ett induktivt sätt att genomföra en undersökning som innebär att teman härleds genom materialet. Genom att studera material kategoriseras vissa teman ut som sedan analyseras genom teoriramen och frågeställningen. Ett problem med den konventionella metoden är att viktig information i material kan förbises som ett resultat i bristande förkunskap för ”vad man letar efter”. Det kan resultera i att en går bet en djupare förståelse för ett fenomen då man kan missa nyckelteman, även om det kategoriserats och sedan analyserats.⁶⁰

Den summerande metoden innebär en kvantitativ undersökning där en författare t.ex. räknar förekomsten av ett ord och sedan analyserar ordets innebörd. Det är en blandning av kvantitativ och kvalitativ metod där syftet är att kvantifiera material och undersöka vikten av ord eller fraser och dess kontextuella mening.⁶¹ Metoden är applicerbar för en undersökning där syftet är att förstå implicit innebörd av ett material genom att räkna förekomsten av ord och analysera dess mening och påverkan.

Den riktade metoden inom kvalitativ innehållsanalys är vad som används i denna studie. Till skillnad mot den konventionella metoden används teoriram och/eller tidigare forskning grundläggande i urvalet för teman i primärmaterial. Metoden lämpar sig i en teorikonsumerande studie och kan verka stödjande för teoriramen. Utifrån teoriramen utformar författaren nyckelbegrepp eller teman att söka efter i materialet. Den riktade metoden kan kritiseras för att verka stödjande, vilket gör att författarens neutralitet och validitet i resultatet kan ifrågasättas. Att använda en metod som kan verka stödjande, kan göra undersökningen partisk då författaren kan tänkas söka stöd för en teori eller tes. Validiteten kan också ifrågasättas då metoden inte har ett förskrivet schema att följa som försäkrar att undersökningen kan genomföras av en annan författare på samma material och komma fram till samma svar. Samtidigt kan den riktade

---

⁵⁹ Hsieh et al, 2005, s. 1277.

⁶⁰ Ibid. s. 1279-1281.

⁶¹ Ibid. s. 1283-1285.

metoden ge en bredare förståelse för ett fenomen genom att inkorporera teoriram och/eller tidigare forskning för att finna teman i ett material.⁶²

Eftersom denna studie är inriktad på språk med syfte att förstå och göra anspråk på att förklara hur USA legitimerar övergrepp av mänskliga rättigheter, är metoden applicerbar för att finna teman i materialet som ligger till grund för en sådan analys. Att göra en genomläsning av materialet med avstamp i teoriramen gör att teman kan upptäckas till grund för analysen, som kan besvara frågeställningen på ett adekvat sätt.

4.1.2 Operationalisering

För att öka validitet och reliabilitet i undersökningen har ett kodschema konstruerats utifrån metodens utgångspunkt i Köpenhamnskolans teoriram och tidigare forskning. Det innebär att för undersökningen viktiga teman i dokumenten kan tas ut som är kopplat till vissa nyckelord. Den information i dokumenten som är irrelevanta för undersökningen syfte förbises.⁶³ Genom teoriramen med fokus på de säkerhetiserande kriterierna och tidigare forskning har teman plockats ut som ligger till grund för genomförandet.

Kod-schemat, som bottenar i metodens sökfunktion, lyder som följer:

- Vem/vilka är säkerhetiserande aktörer och vilka är publiken?
- Vad framställs som hot? Hur framställs hotet?
- Hur framställs referentobjektet, det som hotas?
- Hur framställs våld och inställningen till våld?
- Vilka åtgärder eller potentiella åtgärder lyfts?

Detta utformar undersökningens upplägg genom att applicera säkerhetiseringsteori på dokumenten utifrån kod-schemat som syftar att ge svar på frågeställningen. Kodningen har i sin tur lett till rubrikerna i undersökningen: Aktörer och publik, framställning av hot, referentobjekt, våldsinställning samt åtgärder.

---

⁶² Hsieh et al, 2005, s. 1281-1283.

⁶³ Höst et al, 2011, s. 115.

5 Material och avgränsningar

5.1 Primär- och sekundärmaterial samt avgränsningar

För att undersöka hur våld och övergrepp av mänskliga rättigheter kan legitimeras genom att applicera säkerhetsringsteori, består primärmaterialen av två dokument. Det första heter ”*National security strategy*” och det andra heter ”*President Obamas 2016 State of the Union adress*”.

”*National security strategy*” är ett dokument från USAs inrikes säkerhetsdepartement som är utfärdat i februari 2015 av president Barack Obama och administrationen i Vita huset. Hädanefter kommer dokumentet att benämnas ”NSS”. Dokumentet är 32 sidor långt och berör säkerhetspolitik gällande amerikanska intressen och amerikanska värderingar, säkerhet för det amerikanska folket, amerikansk ekonomi och strategi gällande bemötandet av en förändrad internationell säkerhet.⁶⁴ NSS, som delvis ligger till grund för undersökningen, är en strategi för USAs inrikes säkerhet. NSS behandlar amerikanska intressen och problem gällande internationella säkerhetsfrågor för att bygga upp sin nationella säkerhetsstrategi. Att skapa en nationell säkerhetsstrategi kräver, som står skrivit i NSS, ett bemötande av internationell säkerhet.

”*President Obamas 2016 State of the Union adress*” är ett tal till nationen som presidenten håller varje år. Detta var Obamas senaste och sista tal till nationen. Hädanefter benämns talet som ”SUA”. Dokumentet finns både att lyssna på och som transskript. Talet pågår i en timma och framfördes inför det amerikanska folket och världen den 12 januari 2016.⁶⁵ Transcriptet är upplagt den

---

⁶⁴ *National security strategy*, USAs departement för inrikes säkerhet, februari 2015.

⁶⁵ State of the Union-tal, Barack Obama, 12 januari 2016.

13 januari 2016. State of Union-tal görs varje år av president och är en nationell lägesbeskrivning. SUA, det andra dokument som ligger till grund för undersökningen, bemöter nutida och framtida utmaningar för nationen. Frågor som ekonomi, hälsa, klimatförändringar, sociala frågor och utrikespolitik behandlas i dokumentet.

Urval och avgränsningar har gjorts i relation till uppsatsens omfattning och med syftet att kunna besvara frågeställningen. Genom att ha med en nationell säkerhetsstrategi och en lägesbeskrivning riktad till det amerikanska folket ger möjlighet till att undersöka hur det talas om säkerhet i två olika forum. Att dessa forum inte är direktriktade till att diskutera statens säkerhet i en situation av hot mot suveränitet, som t.ex. George W. Bush tal när han förklarar krig mot terrorism, skapar potential till att kunna förstå den amerikanska politiken på ett djupare plan. I enlighet med undersökningen syfte att förstå amerikansk våldslegitimering i tider där hot inte nödvändigtvis är riktade mot amerikansk suveränitet, ger primärmaterialet en inblick i den amerikanska nationen. NSS från 2015 är den senaste och SUA är den senaste som presenterats och är också Obamas sista SUA. Att övergrepp av mänskliga rättigheter i form av tortyr och diskriminering har pågått innan dessa dokument släpps kan tänkas stödja en tes för att ”bevisa” en säkerhetsisering. Syftet i denna undersökning är dock inte att stödja en tes utan att undersöka våldslegitimering. Att Guantanamo öppnat eller att en diskriminerande lag trätt i kraft är inte ett resultat av detta primärmaterial. Men dessa aktioner kräver fortsatt legitimering och därför tillgodoser materialet undersökningens syfte. Våldslegitimitet krävs inte endast inför en aktion.

Sekundärmaterialet i undersökningen består främst av *“Security: a new framework for analysis”* från 1998 av Barry Buzan, Ole Wæver och Jaap de Wild och *“Three approaches to Qualitative Content Analysis”* från 2005 av Hsiu-Fang Hsieh och Sarah E Shannon. Det förre verket ligger till grund för undersökningens teoriram och det senare för undersökningens metodval. De andra sekundärkällorna i undersökningen ligger till grund för tidigare forskning och består av *“Pioneer of peace research”* från 2013 av Johan Galtung, *“American Exceptionalism in the Post-9/11 Era: The Myth and the Reality”* från 2013 av William V Spanos, *“WHO decides on the exception? Securitization and emergency governance in global health”* från 2014 av Tine Hanrieder och Christian

Kresuder-Sonnen och "*Frihetens förlovade imperium – Ideologi och utrikespolitik i det amerikanska systemet*" från 2014 av Svante Karlsson.

Urvalet av sekundärmaterialet är gjorts i relation till uppsatsens omfång och syfte för att ge en litteraturöversikt över relevant tidigare forskning och undersöka frågeställningen med relevant teoriram och metod.

5.1.2 Källkritik

Primärmaterialet är båda hämtade från whitehouse.gov, som är vita husets officiella hemsida. Här kan man finna alla dokument som utfärdas under administrationen. I NSS är inledningen undertecknad Barack Obama men i övrigt är den undertecknad "The White house – Washington". SUA framförs av Barack Obama men huruvida han skrivit talet eller någon annan, framgår inte. Dock anser jag Vita husets hemsida vara trovärdig för inhämtning av information. Vad gäller primärmaterialet och kritik mot teorin är alla artiklar inhämtade från Lunds universitetsbibliotek med funktionen för "peer reviewed" aktiverad. Även övrigt material, både tryckt och via elektroniska källor, är noga granskade enligt källkritiska kriterier.

5.2 Forskningsetiska bedömningar

Eftersom studien är en kvalitativ innehållsstudie av officiellt publicerad text utan direkt kontakt med människor, finns ingen anledning att t.ex. dölja namn. Primärmaterialet består av dokument framställda av Barack Obama och hans administration vilket gör att deras offentlighet tillåter en undersökning med etisk grund. Detta material är inte lika känsligt material som t.ex. domar, intervjuer eller ämnen som berörs av sekretesslagen. Risken för konsekvenser för personerna som nämns i eller som utfärdat primärmaterialet bedöms som små genom att undersöka statligt material genom god forskningssed.

Syftet med att undersöka våldslegitimering å USAs räkning skulle kunna innebära en vinkling i form av att författaren på förhand bestämt att våld legitimeras och sedan finna material som stödjer tesen. Det är i all forskning vik-

tigt att vara opartisk i genomförandet av undersökning när det gäller allt från materialinsamling till vald metod. Det är en bedömning som konstant måste finnas med genom arbetet där syftet och frågeställningen ska besvaras. Som nämnt i avsnittet för metod är denna undersökning en fallstudie för att granska just dessa dokument genom säkerhetseringsteorin. Allt material har gjorts med en bedömning att vara verifierad och relevant för att kunna besvara frågeställningen, utan att inkräkta med vetenskaplig redighet. Genom att följa god forskningssed med referenser till tidigare forskning och där teori, metod och material diskuteras på ett källkritiskt sätt uppfyller undersökningen de etiska krav som finns, för denna typ av undersökning.

6 Undersökning

Nedan följer undersökningen av det kodschema som framtagits i enlighet med metoden. Aktörer och publik, framställning av hot, referentobjekt, våldsinställning samt åtgärder presenteras genom att undersöka fenomenet i fråga i först NSS och sedan i SUA. För att exemplifiera används citat ur primärmaterialen.

6.1 Aktörer och publik

Aktörer syftar till säkerhetsiserande aktörer.

6.1.1 Aktörer och publik i NSS

NSS är framtagen av Obamas administration i Vita huset. NSS är en del av rådet för nationell säkerhet (national security council) och är verkställande av presidenten. De som tillhör rådet bidrar med samordning kring nationell säkerhet samt utrikespolitik. I rådet arbetar bland andra försvarsministern och utrikesministern.⁶⁶ Försvarsministern heter Ashton B Carter och har suttit på posten sedan 2013 och därmed varit med och utformat NSS 2015. Carter ansvarar för utformning av försvarspolitiken och för genomförande av den politiken.⁶⁷ Utrikesminister är John F Kerry som suttit på posten från 2013. Han är presidentens främsta rådgivare vid utrikespolitiska frågor och varit med och utformat NSS 2015. Utrikesministern genomför den utrikespolitik som formats i samråd med presidenten.⁶⁸ NSS riktar sig främst till det amerikanska folket.

---

⁶⁶ National security council, whitehouse.gov 2016-05-25.

⁶⁷ USAs försvarsdepartement, defence.gov 2016-05-25.

⁶⁸ USAs statsdepartement, state.gov 2016-05-25.

6.1.2 Aktörer och publik i SUA

Den som framför adresseringen till nationen är alltid presidenten och i SUA från 2016 är det sittande president Barack Obama som framför talet. Obama är USAs 44:e president och har en bakgrund i juridik. Han tillträdde presidentposten den 20:e januari 2008 som kommer avslutas i januari 2017, efter två mandatperioder.⁶⁹ I egenhet av att vara president är Obama även Commander in chief, vilket innebär att han är högsta befälhavare för USAs väpnade styrkor.⁷⁰ Vem som skrivit talet är ovisst men i frågan kring aktörskap när det gäller SUA landar på president Obama. SUA är främst riktat till det amerikanska folket.

6.2 Framställning av hot

I enlighet med syftet för undersökningen är kodningen efter teman kring terrorism och nationell och internationell (o)säkerhet. Hot i form av t.ex. ekonomiska hot kommer därför inte presenteras eller diskuteras.

6.2.1 Framställning av hot i NSS

NSS inleds av ett anförande undertecknat Obama som sammanfattar vad den nationella strategin kring säkerhet ska behandla. Därefter följer strategin. Vad som framställs som det största hotet i NSS är våldsamt extremism som växer i framförallt Mellanöstern och Nordafrika.

Now, at this pivotal moment, we continue to face serious challenges to our national security [...] Violent extremism and an evolving terrorist threat raise a persistent risk of attacks on America and our allies.⁷¹

I formuleringar som denna framställs våldsamt extremism som riktad mot Amerika och dess allierade genom risk för attentat. I dokumentet pekas framförallt IS,

---

⁶⁹ President Obama, whitehouse.gov 2016-05-25.

⁷⁰ Den verkställande makten (executive branch) whitehouse.gov 2016-05-25.

⁷¹ NSS 2015, s. 5

eller ISIL som NSS benämner gruppen, som ett av de största hoten mot säkerheten genom deras framfart. Både direkt våld utfört av IS och dess ideologi som legitimerar våldsam extremism framställs som hot. IS pekars inte ut ensamt utan Al-Quida och våldsbejakande extremism i sin helhet pekars ut som hot mot den globala säkerheten och mot amerikansk säkerhet.⁷² I dokumentet beskrivs även bristande statsbyggnad och instabilitet som en anledning till att våldsam extremism gror starkare i stater berörda av efterkrigstiden från Irakkriget 2003 och Arabiska våren från 2011.⁷³ Failing states framställs därför också som ett hot mot internationell och amerikansk säkerhet.

Våldsam extremism beskrivs även som ett inhemskt hot genom risk att våldsbejakande extremism sprider sig inom gränserna och att attacker kan utföras inom USA.⁷⁴ Även motstånd mot demokrati framställs som ett framstående hot mot amerikansk säkerhet.⁷⁵

*Many of the threats to our security in recent years arose from efforts by authoritarian states to oppose democratic forces.*⁷⁶

6.2.2 Framställning av hot i SUA

Hotframställningen i SUA kretsar kring IS och al-Quida men menar också att även när dessa är besegrade kommer nya hot kunna uppstå som ett resultat av den instabilitet som råder i framförallt Mellanöstern. Det framställs alltså även potentiellt framtida hot och inte endast aktuella.

*Our foreign policy has to be focused on the threat from ISIL and al Qaeda.*⁷⁷

*[...] For even without ISIL, even without al Qaeda, instability will continue for decades [...] some of these places may become safe havens for new terrorist networks.*⁷⁸

---

⁷² NSS 2015, Obamas anförande och s. 7.

⁷³ Ibid, s. 5.

⁷⁴ Ibid, s. 8 och s. 10.

⁷⁵ Ibid, s. 19.

⁷⁶ Ibid, s. 19.

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ SUA Obama 2016.

Failing states framställs som ett av de största hoten mot säkerhet och i dokumentet framgår att världen har förändrats från konflikter mellan stormakter.

Failing states ger utrymme för terrorism att växa sig starkare.

*In today's world, we're threatened less by evil empires and more by failing states.*⁷⁹

I SUA framställs terrorister, som IS, utgöra ett direkt hot mot amerikaner i och med deras ideologi som saknar värde i människoliv och är motsats till amerikanska värderingar. Att denna ideologi sprids över internet framställs också som hot.

*They use the Internet to poison the minds of individuals inside our country.*⁸⁰

Genomgående i SUA är framställningen av våldsbejakande ideologer som hot. Spridningen via internet framställs som ett hot, redan existerande grupper som anammat våldsbejakande ideologier framställs som hot och risken för nya våldsamma grupper som kan uppstå i vakuumet av statskap i konfliktdrabbade områden framställs som hot mot säkerheten.

6.3 Referentobjekt

I enlighet med undersökningens syfte är kodschemat utformat efter teman som berör kollektiv identitet.

6.3.1 Referentobjekt i NSS

NSS beskriver hot mot Amerika och dess allierade. Genomgående i dokumentet advokeras vikten av skydd för amerikanska värden och intressen.

Amerikanska intressen som formuleras är bland andra skydd för USA, dess invånare, allierade och partners, respekt för universella värden både lokalt och glo-

---

⁷⁹ SUA Obama 2016.

⁸⁰ Ibid.

balt och en regel-baserad världsordning med USA i spetsen som ska främja fred och säkerhet på ett globalt plan.⁸¹

*In all our efforts, we aim to draw a stark contrast between what we stand for and the heinous deeds of terrorists.*⁸²

Dokumentet håller fokus på vikten av värden som anses vara universella, demokrati, frihet och mänskliga rättigheter, och att dessa värden är vad som hotas med hot som våldsbejakande extremism. Det nämns i dokumentet att terrorism potentiellt kan rikta hot mot USA i egenhet av stat men statens gränser är inte vad som framförallt framställs som referentobjekt utan fokus ligger på amerikaner och amerikanska värden.

*Defending democracy and human rights is related to every enduring national interest.*⁸³

Amerika och amerikaner framställs ha ett gudagivet uppdrag att ansvara för att skydda vad som formuleras som existentiella värden. Den kollektiva identiteten förstärkts genom att amerikaner besitter unika egenskaper och att ”vi” som nation står in för vilka värden som är viktiga.⁸⁴ Genomgående i NSS pläderas det för att USA som nation är speciell och att dess värden och värderingar måste överleva.

*As Americans, we will always have our differences, but what unites us is the national consensus that American global leadership remains indispensable. We embrace our exceptional role and responsibilities at a time when our unique contributions and capabilities are needed most, and when the choices we make today can mean greater security and prosperity for our Nation for decades to come.*⁸⁵

6.3.2 Referentobjekt i SUA

The United States of America is the most powerful nation on Earth. Period. [...] No nation attacks us directly, or our allies, because they know that's the path to ruin. [...] when it comes to every important internation-

---

⁸¹ NSS 2015, s. 2.

⁸² NSS 2015, s. 9.

⁸³ Ibid, s. 19.

⁸⁴ Ibid, s. 23.

⁸⁵ Ibid, Obamas anförande.

*al issue, people of the world do not look to Beijing or Moscow to lead -- they call us.*⁸⁶

Det uttrycks i SUA att hoten inte är direkt riktade mot USA och det innebär att hot inte är direkt riktade mot amerikansk suveränitet. Dock framställs fortfarande hot mot USA. Det som ska skyddas uttrycks genomgående som det amerikanska folket, nationen eller värderingar som USA vidhåller. USAs anseende i världen framställs också som hotat genom att IS och andra våldsbejakande extremister sprider propaganda om att USA är en svag stat och nation. Återigen förstärks att referentobjektet, nationen och bilden av nationen, genom hot mot den kollektiva identiteten.

*Priority number one is protecting the American people [...]*⁸⁷

Referentobjektet som ska skyddas mot hot framställs i dokumentet som nationen, ett uttryck för kollektiv identitet. Ett stort fokus i SUA ligger på att förstärka självbilden av nationen som mäktig och eftersträvansvärd för andra men en unik identitet som måste skyddas eftersom världen förväntar sig att USA ska leda världen i frihet och demokrati.

6.4 Våldsinställning

I detta avsnitt presenteras hur inställningen till våld framställs i dokumenten.

6.4.1 Våldsinställning i NSS

Inställningen till våld är genomgående i NSS att vara mer restriktiva med att ta till våld och dokumentet håller även en kritisk inställning till tidigare hantering av våld. Detta genom att uttrycka planer på att till slut stänga fängelset på Guantanamo och att sluta använda tortyr och annan grym eller förnedrande behandling av framtida frihetsberövade.⁸⁸

---

⁸⁶ SUA Obama 2016.

⁸⁷ SUA Obama 2016.

⁸⁸ NSS 2015, s. 19.

Dock framställs användandet av våld som nödvändigt när det gäller globala hot eller hot mot amerikanska intressen. När det anses nödvändigt kommer USA använda militära medel men i enlighet med vad som är legalt.⁸⁹

*For the sake of our security and our leadership in the world, it is essential we hold ourselves to the highest possible standard, even as we do what is necessary to secure our people.*⁹⁰

Det framgår även i dokumentet att USA, om nödvändigt, ämnar agera med militära medel unilateralt men föredrar att agera i koalition med andra stater som delar samma värderingar.⁹¹ Inställningen till våld framställs som att våld kan vara legitimt om det utförs i rätt anledning och med rätt metod.

*They delivered justice to Osama bin Laden and significantly degraded al-Qa'ida's core leadership.*⁹²

Inställningen som framgår i NSS är att våld är nödvändigt för att uppnå och bibehålla säkerhet och att USA ämnar agera unilateralt om de inte får stöd av koalitioner, men att våld inte ska användas som första åtgärd och när det används ska det utföras så att USA vinner legitimitet.⁹³

6.4.2 Våldsinställning i SUA

Inställningen till våld i SUA framställs som nödvändig för att besegra terrorism.

*We just need to call them what they are -- killers and fanatics who have to be rooted out, hunted down, and destroyed.*⁹⁴

*[...] We have to take them out.*⁹⁵

Citaten ovan beskriver IS. Genomgående i SUA är inställningen till våld inte bara att det är ett alternativ för att råda bukt med terrorism, utan att det är nödvändigt.

---

⁸⁹ Ibid, s. 9.

⁹⁰ NSS 2015 s. 19.

⁹¹ Ibid, s. 8.

⁹² Ibid, s. 9.

⁹³ Ibid, s. 8.

⁹⁴ SUA, Obama 2016.

⁹⁵ Ibid.

*If this Congress is serious about winning this war, and wants to send a message to our troops and the world, authorize the use of military force against ISIL.*⁹⁶

*Leadership means a wise application of military power, and rallying the world behind causes that are right.*⁹⁷

Förutom att formulera användande av våld i den aktuella situationen med IS, framställs även tidigare aktioner av våld som positiva genom att plädera att våldshandlingar kan skipa rättvis:

*If you doubt America's commitment -- or mine -- to see that justice is done, just ask Osama bin Laden.*⁹⁸

*When you come after Americans, we go after you.*⁹⁹

Fängelset på Guantanamo Bay omnämns också i SUA med ambitionen att stänga ner fängelset. Dock inte med anledning av det våld som utövats mot fångarna eller med anledning att USA fått kritik för att bryta mot folkrätten. Istället är anledningen att det är dyrt, onödigt och att det har blivit en plattform för rekrytering för våldsbejakande extremistgrupper. Genomgående i SUA är inställningen till våld som nödvändig i hothantering tämligen påtaglig.

*I will keep working to shut down the prison at Guantanamo. (Applause.) It is expensive, it is unnecessary, and it only serves as a recruitment brochure for our enemies.*¹⁰⁰

6.5 Åtgärder

Här framställs vilka åtgärder som är planerade, eller kan tänkas vidtas, för att skydda referentobjektet från det existentiella hotet.

6.5.1 Åtgärder i NSS

---

⁹⁶ Ibid.

⁹⁷ SUA Obama 2016.

⁹⁸ Ibid.

⁹⁹ Ibid.

¹⁰⁰ Ibid.

Som fastställt ovan, framkommen en åtgärd mot hot i form av militära medel. Antingen unilateralt eller som del av en koalition. Man framställer även framtida åtgärder till att vara legala. Åtgärderna riktar sig även till stor del att stödja stater som har problem eller kan få problem med att terrorism frodas inom deras gränser. USA ska här bidra med att stödja dessa stater i att arbeta med roten av problemet som framställs som våldsbejakande, extremistisk ideologi. NSS menar att endast militärt ingripande inte kan råda bukt med konflikten.¹⁰¹

Ekonomiska sanktioner framställs som en lämplig åtgärd mot hotande aktörer. Dessa åtgärder kan, men kommer inte nödvändigtvis, utföras genom FN.

*We will pursue multilateral sanctions, including through the U.N., whenever possible, but will act alone, if necessary.*¹⁰²

I NSS framställs också att i de fall USA kommer bruka våld, kommer detta ske i enlighet med FN stadgor kring krigsföring och mänskliga rättigheter. En annan åtgärd som framkommer för att bekämpa terrorism är att hindra rörelsemöjligheten och terroristernas möjlighet att röra sig mellan gränser för att sprida sin ideologi och värva sympatisörer.¹⁰³ Det trycks även mycket på att tjänstgörande inom militära ska få bättre villkor och bättre medel och familj till tjänstgörande inom militären och krigsveteraner ska förses med mer stöd.¹⁰⁴

6.5.2 Åtgärder i SUA

I SUA framgår att USA inte längre ska engagera sig i återuppbyggnad av konfliktdrabbade områden utan i globala frågor ska alla länder mobiliseras och dra sitt strå till stacken. I övrigt är de flesta åtgärder som framställs i SUA för att hantera säkerhetshot främst militära.

*[...] American people should know that with or without congressional action, ISIL will learn the same lessons as terrorists before them.*¹⁰⁵

SUA beskriver vilka åtgärder som tagits för att bekämpa IS som i SUA framställs som det främsta hotet. Den främsta åtgärd är att USA leder en koalition

---

¹⁰¹ NSS 2015, Obamas anförande.

¹⁰² Ibid, s. 23.

¹⁰³ Ibid, Obamas anförande.

¹⁰⁴ Ibid, s. 7.

¹⁰⁵ SUA, Obama 2016.

på över 60 länder som genom bland annat flygattentat och begränsning av gruppens resurser.

[...] With nearly 10,000 air strikes, we're taking out their leadership, their oil, their training camps, their weapons. We're training, arming, and supporting forces who are steadily reclaiming territory in Iraq and Syria.¹⁰⁶

Det framgår dock inte om attentaten är utförda av USA eller genom stöd till någon av medlemmarna i koalitionen. Dock framgår att USA spenderar mer pengar på sin militär än de åtta stater som spenderar mest efter USA tillsammans.

SUA framställer det internationella samfundet, FN, som inkapabel till att hantera en förändrad värld med icke-statliga aktörer som hotar säkerheten. En åtgärd för att råda bukt med hoten är att USA, enligt SUA, ska revidera systemet. Det framkommer inget specifikt förslag på hur detta skulle ske.

---

¹⁰⁶ SUA Obama 2016.

7   Analys och diskussion

7.1   Analys

I detta kapitel analyseras undersökningen genom Köpenhamnskolans säkerhetiseringsteori, för att kunna besvara den initiala frågeställningen. Upplägget för analysen följer den metodologiska operationaliseringen där aktörer och publik, existentiellt hot, referentobjekt, våldsinställning samt åtgärder behandlas i den ordningen. Analysen genomförs med målet att komma fram till hur USA, uttryckt genom NSS och SUA, legitimerar våld. Om en säkerhetisering ägt rum eller inte analyseras inte i denna studie utan analysen syftar till att belysa själva *legitimeringen* av våld genom säkerhetiseringens kriterier.

7.1.1   Aktörer och publik

Buzan et. al menar att en säkerhetiserande aktör i teorin kan vara vem som helst med auktoritet inom det område som potentiellt kan säkerhetiseras. Ofta är detta statsrepresentanter av olika slag då dessa sannolikt har en plattform där de kan uttala sig med åhörare som mottar uttalandet. Att vara en auktoritet i området som potentiellt kan säkerhetiseras ökar sannolikhet för acceptans hos publiken. Både NSS och SUA består av aktörer som, enligt säkerhetiseringsteorin, med högre sannolikhet skulle lyckas att legitimera användandet av extraordinära medel. I NSS är det inte endast statsrepresentanter som formulerat dokumentet utan statsrepresentanter med gedigen bakgrund i frågor om säkerhet. När en försvars- eller utrikesminister uttalar sig kring hot och åtgärd är sannolikheten stor för genomslagskraft hos åhörare. SUA framförs av Obama som är president i USA och högsta befälhavare för USAs militära styrkor. Ett uttalande om hot och åtgärd från honom vinner i hög sannolikhet legitimitet från åhörare.

Båda dokumenten riktar sig till det amerikanska folket. Trots att många saknar förkunskap eller utbildning i området, som är gynnande enligt Buzan et. al, är det en relevant publik för de frågor som diskuteras. Det ligger i amerikanska invånarens intresse att bli få skydd och genomslagskraften blir därför hög. Därmed är det rimligt att i högre grad acceptera tillvägagångssätt som presenteras, även om de faller utanför ”normal politik”. I och med USA:s historiska och nutida roll som representant för ”väst” och demokratiska värden, ökar sannolikheten att aktörerna vinner legitimitet även hos andra stater. Det är också premiärerande att vara representant för en hegemon då en har ett större utrymme att forma diskursen kring vad som klassas som, eller inte klassas som, säkerhet och hot.

7.1.2 Framställning av hot

Enligt säkerhetsiseringsteorin är ett existentiellt hot så pass hotande att om det inte får högsta prioritet och hanteras omgående så blir allt annat irrelevant. Stoppas inte hotet omedelbart kan det vara försent och då är vi kanske inte längre här eller fria att agera. I båda dokumenten pekas våldsbejakande extremism som det största hotet mot internationell och nationell säkerhet. IS är den grupp som får störst utrymme vad gäller terrorism. Båda dokumenten pekar även ut failing states som ett hot då det underlättar för t.ex. IS att sprida sin våldsbejakande ideologi. I NSS framställs våldsbejakande extremism både som ett hot mot amerikansk suveränitet och som hot mot demokratiska värderingar. I SUA framställs våldsbejakande extremism inte som ett hot mot amerikansk suveränitet, utan fokus ligger på att ideologin som sådan hotar internationell, och därmed nationell, säkerhet. Genom att diskutera allvaret i failing states med fokus på att våldsbejakande extremistisk ideologi kommer spridas, visar att hotet som framställs inte är terroristgrupper eller potentiella attacker mot amerikansk suveränitet. Istället tyder det på att det är just ideologin och risken för dess spridning som framställs som det största hotet. SUA framställer hotet från våldsbejakande extremistisk ideologi mer akut medan det i NSS framställs som framväxande och potentiellt akut. Detta beror till stor del på att NSS är utfärdat i februari 2015 och SUA i januari 2016. Det skiljer nästan ett år mellan dokumenten och under det året har IS vuxit sig starkare.

7.1.3 Referentobjekt

Referentobjektet är det som ska skyddas från existentiella hot och som den säkerhetsiserande aktören lyfter fram som livsnödvändigt. I båda dokumenten är det stort fokus på att göra en skillnad mellan värden och ideologi mellan USA och hotet. Implicit binära oppositioner uppstår med formuleringar kring vad som framställs vara universella värden som USA står för i motsats till terrorism. Att vara en nation som identifierar sig som bärare av värden som frihet, demokrati och mänskliga rättigheter kräver att ta strid mot vad som hotar detta. I NSS framställs även suveräniteten som hotad, genom att definiera potentiella angrepp från terrorister, men referentobjektet som framställs hotat i både NSS och SUA är den amerikanska nationen. Eftersom dokumenten menar att USA är ledande, både som bärare av dessa värden men också ansvariga för att främja dessa värden, är det just nationen som är hotat. I SUA uttrycks att det inte finns något hot mot suveräniteten men att det finns hot mot de värderingar som den amerikanska nationen står för. Binära oppositioner som ”vi” och ”dem” och ”rätt” och ”fel” förstärks i båda dokumenten där ”vi” och ”rätt” är vad som framställs som referentobjekt. Terrorism har blivit antitesen till ”Amerika”.

Enligt Buzan et. al är kollektiv identitet något som kan vara ett referentobjekt. Den amerikanska nationen som kollektiv identitet tar sig uttryck i alla de värden som pläderas för i båda dokumenten om vad som är viktigt för internationell och nationell säkerhet som kräver skydd. Försvinner dessa amerikanska värden är allt annat irrelevant.

7.1.4 Våldsinställning

Inställningen till våld skiljer sig en aning i NSS och SUA. I NSS är inställningen att användande av direkt våld är nödvändigt när det gäller hot mot amerikanska intressen men att USA i framtiden ska vara med restriktiva kring när våld ska användas, och hur. Det ligger ett stort fokus på att höja anseendet för USA igen efter kritik angående fängelset på Guantanamo Bay och NSS uttrycker att våld, när det är nödvändigt, ska ske enligt folkrätten i enlighet med mänskliga rättigheter. Våld ses som legitimt om det genomförs med rätt syfte och med lämpliga metoder och

Osama bin Ladin tas upp som exempel på när våld använts för att skipa rättvisa. I SUA framstår inställningen till våldsanvändning som absolut nödvändig för att skydda referentobjektet. Obama trycker på vikten av att använda militära medel för att råda bukt med IS och terrorism vilket visar på en bejakande inställning till våldsanvändning för att skydda vad som anses viktigt.

Skillnader i dokumenten kring inställningen av våld beror sannolikt på tidsskillnaden. Inställningen till användandet av militära medel ökar sannolikt i takt med IS framfart. De olika formaten för dokumenten påverkar sannolikt också hur inställningen till våld framställs. NSS är en nationell strategi som är mer formellt utformad än SUA, där Obama talar och har en möjlighet att uttryckas sig ”friare”. Obamas tal är formellt utformat men ger större utrymme att uttrycka ethos.

7.1.5 Åtgärder

Åtgärder kan vara antingen ordinära eller extraordinära. För att använda extraordinära medel krävs att en säkerhetiserande aktör lyckas övertyga en relevant publik om att ett referentobjekt är hotad till den grad att det kräver omedelbara åtgärder. Genom de föreslagna åtgärderna får åhörarna en känsla av hur allvarligt ett hot är. Att föreslå extraordinära åtgärder signalerar till åhörare att hotet är så pass allvarligt att experter menar att dessa åtgärder krävs. Om våld sedan används i syfte att eliminera hotet, har acceptansnivån för extraordinära åtgärder redan höjts i och med att åtgärden är presenterad som alternativ. Extraordinära åtgärder innebär att ”normal politik” inte kunnat möta hotet utan det krävs t.ex. militärt våld.

I båda dokumenten framförs att användandet av våld är nödvändigt om amerikanska intressen är hotade. I NSS är militärt våld mer avvaktande där t.ex. sanktioner föreslås som en åtgärd, även om USA inte tvekar att använda våld när det krävs. SUA menar att militärt våld är absolut nödvändigt för att råda bukt med IS och annan våldsbejakande extrem ideologi. Båda dokumenten trycker på vikten att stoppa spridningen av denna ideologi där SUA pekar ut det internationella samfundet, FN, som inkapabla att hantera hotet och att USA istället leder en koalition på över 60 stater för att stoppa hotet. Som Karlsson uttryckte i sitt verk

så kan en vinna legitimitet för extraordinära åtgärder genom att diskreditera det legala regelverket. NSS menar också att USA kan agera unilateralt, eller i koalition, om nödvändigt men föreslås ekonomiska sanktioner som en åtgärd. En annan åtgärd som är sprungen ur denna konflikt är den nya lagen kring elektroniskt visum som är till för att förhindra terroristernas rörelse mellan gränser.

7.1.6 Slutsats

- *Hur legitimeras USA våld enligt National Security Strategy från 2015 och i Barack Obamas State of union – tal från 2016?*

Enligt NSS och SUA legitimeras våld genom att aktörer med auktoritet i frågor om säkerhet, som dessutom är statsrepresentanter för en hegemon, har makt att dels definiera vad som är ett säkerhetshot men som också har ett förmånligt forum att uttrycka sig i. Genom att uttrycka att det finns ett hot av existentiell proportion gentemot ett referentobjekt, konstrueras ett hot mot referentobjektet. Att framställa nationen med dess universella värden som hotad av våldsbejakande extremistisk ideologi där militära åtgärder är nödvändiga, gör att våld i hög grad legitimeras. När en expert på säkerhetsfrågor föreslår våld som åtgärd framställs hotet som så pass allvarligt att om eller när våld sedan används betraktas det som mer legitimt hos åhörare. Legitimering av våld i NSS och SUA sker genom att framställa ett allvarligt hot mot något som framställs som livsavgörande där våld framställs som den enda lösningen.

- *Vilka likheter eller skillnader finns i National Security Strategy från 2015 och Barack Obamas State of union – tal från 2016?*

Båda dokumenten pekar ut våldsbejakande extremistisk ideologi som det främsta hotet och både NSS och SUA framställer att hotet är riktat mot nationen och dess universella värden. Ett resultat av att det skiljer nästan ett år mellan de två dokumenten är att det finns en del skillnader i hur pass allvarligt hotet framställs. NSS från februari 2015 betraktar militärt ingripande som alternativ om nödvändigt medan SUA från januari 2016 betraktar militärt ingripande som absolut nödvändigt och uttrycker också att åtgärder i form av våld redan vidtagits genom en koalition. Detta beror på IS framfart och våldsdåd mellan dokumentens uppkomst. Framställningen överlag i de olika dokumenten skiljer sig åt genom att NSS i större utsträckning håller en formell ton medan SUA i

större utsträckning spelar på ethos.

7.2 Diskussion

Undersökningen syfte var att förstå och göra anspråk på att förklara hur USA legitimerar våld. Den förklaring som givits är helt beroende av det material, metod och teorier som använts i studien. Studien kan därför inte ge ett helhetssvar då det kan finnas fler förklaringar till hur våld legitimeras. Studien har däremot bidragit till att förstå och förklara hur säkerhet kan användas som ett våldslegitimerande faktor när omständigheterna uppfyller säkerhetsiserande kriterier. I relation till de verk som presenterats under tidigare forskning har denna studie bidragit med att ge en förklaring till hur nationen kan formuleras som referentobjekt och därmed legitimera våld. Studien har visat att självförsvar med militära medel inte endast legitimeras när suveräniteten är hotad, utan när nationen med dess universella värderingar är hotad. Studien är relevant i lyset av konflikten mot IS för att förstå hur legitimering av våld kan gå till och även hur USAs inställning till våld ser ut för att förstå hur tortyr kunnat förekomma eller varför en lag kan implementeras som är diskriminerande.

Vad studien inte lyckats med att avgöra är om de medel USA tilltar för att försvara referentobjektet, är extraordinära åtgärder eller ej. Buzan et. al menar att åtgärder som sträcker sig utan för ”normal politik” kan klassas som extraordinära och att militära medel kan klassas som en sådan åtgärd. Vad gäller en amerikansk kontext kan det diskuteras huruvida militära medel verkligen kan klassas som extraordinära medel eller inte, med tanke på amerikansk krigshistoria. Som nämnt har USA varit inblandade i flera konflikter i Mellanöstern genom historien där militära medel varit en åtgärd. Enligt Buzan et. al används extraordinära åtgärder när politiken inte klarar av att hantera konflikten och att politiken där med misslyckats, men i de fall där en stat inkluderar militära åtgärder som en del av sin politik är det svårt att avgöra om USAs användning av våld är extraordinärt eller ej. Studien har ändå visat att genom att uttrycka att militära medel krävs för att hantera en konflikt, ökar legitimeringen för våld.

Angående NSS formulering om att använda våld på ett legalt kan diskuteras med avseende till hur USA kringgått folkrätten förut. USA menar att de tekniskt sett inte brutit mot lagar om hantering av krigsfångar i fängelset på Guantanamo Bay, då de inte

gett fångarna krigsfångestatus. I det lyset har inte våldet varit illegitimt. Framtida forskning skulle kunna undersöka våldslegalitet med fokus på hur en kan argumentera sig runt lagen.

USA menar att användandet av våld är nödvändigt för att stå upp för ”rätt” värderingar och att våld mot t.ex. IS är legitimt, då de står för ”fel” värderingar. En kan tänka sig att IS argumenterar på samma sätt, fast tvärt om. En annan studie för framtida forskning skulle kunna fokusera på diskursmakten kring säkerhet, hot och våldslegitimering.

Källförteckning

Litteratur

Göran Bergström, Kristina Boréus, *Textens mening och makt – metodbok i samhällsvetenskapligt text- och diskursanalys*, Tredje upplagan, Lund: Studentlitteratur AB, 2014.

Barry Buzan, Ole Wæver & Jaap de Wilde, *Security: a new framework for analysis*, Boulder: Lynne Rienner, 1998.

Martin Höst, Björn Regnell, Per Runeson, *Att genomföra ett examensarbete*, Lund: Studentlitteratur AB, 2011.

Svante Karlsson, *Frihetens förlovade imperium – Ideologi och utrikespolitik i det amerikanska systemet*, Falun: Santérus Förlag, 2014.

Paul D Williams, *Security studies – An introduction*, London: Routledge, andra upplagan, 2012.

Artiklar

Johan Eriksson, *Agendas*, “Threats and Politics: Securitization in Sweden”, *Department of Politics and International Relations*, University of Aberdeen, Aberdeen, No. 7, 2001.

Johan Galtung, Dietrich Fisher, “Pioneer of peace research”, vol 5, Springer Berlin Heidelberg: Imprint: Springer, 2013.

Lene Hansen, "The Little Mermaid's Silent Security Dilemma and the Absence of Gender in the Copenhagen School", *Millennium – Journal of international Studies*, pp. 298-306, 2000.

Tine Hanrieder och Christian Kresuder-Sonnen "WHO decides on the exception? Securitization and emergency governance in global health", *Security dialog*, vol. 45, upplaga 4, pp. 331-348, augusti 2014.

Hsiu-Fang Hsieh & Sarah E Shannon "Three approaches to Qualitative Content Analysis", *Qualitative Health Research*, vol. 15 nr 9, pp. 1277-1288, 2005.

Jef Huysman, "Revisiting Copenhagen: Or, On the Creative Development of a Security Studies Agenda in Europe", *European Journal of International Relations*, Vol. 4, No. 4, pp. 479-505, 1998.

William V Spanos, "American Exceptionalism in the Post-9/11 Era: The Myth and the Reality", *Symploke*, vol. 21, n 1-2, University of Nebraska press, pp. 291-323, 2013

Elektroniska källor

Advokatsamfundet.se

Hämtad från: <https://www.advokatsamfundet.se/Advokaten/Tidningsnummer/2006/Nr-5-2006-Argang-72/David-Hicks-och-kriget-mot-terrorisemen/>

Amnesty årsrapport om USA 2015/2016

<http://www.amnesty.se/nyheter/amnestys-arsrapport/landavsnitt/usa/>

CAT, konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, 10 december 1984

Hämtad från: <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CAT.aspx>

CERD, konvention om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering, 21 december 1965

Hämtad från: <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CERD.aspx>

<http://www.sakerhetspolitik.se/Sakerhetspolitik/Mansklig-sakerhet/Manskliga-rattigheter/> 2016-05-23

Den verkställande makten (executive branch) whitehouse.gov

Hämtad från: <https://www.whitehouse.gov/1600/executive-branch>

Dictionary.com

Hämtad från: <http://www.dictionary.com/browse/failed-state>

Nationalencyklopedin om arabiska våren

Hämtad från: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/arabiska-varen>

Nationalencyklopedin om hegemoni

Hämtad från: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/hegemoni>

Nationalencyklopedin om Guantanamo basen

Hämtad från:

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/guantanamo-basen>

Nationalencyklopedin om kriget mot terrorism

Hämtad från: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/kriget-mot-terror>

Nationalencyklopedin om legitimitet

Hämtad från: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/legitimitet>

Nationalencyklopedin om Mellanöstern

Hämtad från:

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/mellanostern>

National security council

Hämtad från: <https://www.whitehouse.gov/administration/eop/nsc/>

National security strategy, USAs departement för inrikes säkerhet, februari 2015

Hämtad från:

https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf

President Obama, whitehouse.gov

Hämtad från: <https://www.whitehouse.gov/administration/president-obama>

Remarks by the President on plan on closing the prison on Guantanamo Bay

Hämtad från: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/02/23/remarks-president-plan-close-prison-guantanamo-bay>

State of the Union-tal, Barack Obama, 12 januari 2016

Hämtad från: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/01/12/remarks-president-barack-obama-%E2%80%93-prepared-delivery-state-union-address>

USAs försvarsdepartement

Hämtad från: <http://www.defense.gov/About-DoD/Leaders>

USAs utrikesdepartement

Hämtad från: <https://www.state.gov/secretary/>

Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism (USA PATRIOT ACT) Act of 2001

Hämtad från: <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/BILLS-107hr3162enr/pdf/BILLS-107hr3162enr.pdf>

Visa Waiver Program Improvement and Terrorist Travel Prevention Act of 2015

Hämtad från: <http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2016/01/251577.htm>

Weekly address: Defeating ISIL, från 26e mars 2016

Hämtad från: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/03/26/weekly-address-defeating-isil>